

MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE ȘI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE

ORDIN**privind aprobarea Metodologiei de organizare și desfășurare a examenului național de definitivare în învățământ**

În baza prevederilor art. 241 din Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul Hotărârii Guvernului nr. 44/2016 privind organizarea și funcționarea Ministerului Educației Naționale și Cercetării Științifice, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul educației naționale și cercetării științifice emite prezentul ordin.

Art. 1. — Se aprobă Metodologia de organizare și desfășurare a examenului național de definitivare în învățământ, prevăzută în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — Direcția generală învățământ preuniversitar prin Direcția formare continuă din cadrul Ministerului Educației Naționale și Cercetării Științifice și inspectoratele școlare duc la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. 3. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul educației naționale și cercetării științifice,

Mircea Dumitru

București, 31 august 2016.

Nr. 5.087.

ANEXĂ

METODOLOGIE**de organizare și desfășurare a examenului național de definitivare în învățământ****CAPITOLUL I****Dispoziții generale**

Art. 1. — (1) Prevederile prezentei metodologii se aplică personalului didactic încadrat în sistemul național de învățământ preuniversitar, personalului didactic din corpul instructorilor militari/de informații, ordine publică și securitate națională și cadrelor didactice care predau limbi străine în școlile de aplicație și în centrele de limbi străine.

(2) Prin *personal didactic*, în sensul prezentei metodologii, se înțelege: personalul didactic de predare din unități de învățământ, personalul didactic de conducere, de îndrumare și control care desfășoară activități de predare în unități de învățământ și personalul didactic de predare care beneficiază de rezervarea postului didactic/catedrei, conform art. 255, art. 268 alin. (1), art. 279 din Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 2. — (1) Coordonarea metodologică a examenului național de definitivare în învățământ, denumit în continuare *examen*, este asigurată de Ministerul Educației Naționale și Cercetării Științifice, prin Comisia națională de examen, numită prin ordin al ministrului educației naționale și cercetării științifice, denumită în continuare *Comisia națională*.

(2) Organizarea și desfășurarea examenului sunt asigurate de către inspectoratele școlare, la nivelul cărora se constituie, prin decizie a inspectorului școlar general, comisia de examen

județeană/a municipiului București, denumită în continuare *comisie de examen*.

(3) Proba scrisă se susține în centrele de examen care se stabilesc de către consiliul de administrație al inspectoratului școlar în unități de învățământ care permit organizarea în aceeași clădire a sălilor de examen și a sălilor în care își desfășoară activitatea comisia de examen.

(4) Pentru evaluarea lucrărilor scrise și soluționarea contestațiilor se constituie, la nivel național, centre de evaluare a lucrărilor scrise, respectiv de soluționare a contestațiilor, denumite în continuare *centre de evaluare*, respectiv *centre de contestații*.

Art. 3. — Structura examenului este următoarea:

1. etapa I — eliminatorie:
 - a) susținerea a două inspecții de specialitate;
 - b) evaluarea portofoliului profesional;
2. etapa a II-a — finală: o probă scrisă.

Art. 4. — (1) Stagiul de practică obligatoriu pentru obținerea definitivării în învățământ are o durată de un an școlar (sau ore de predare echivalente normei de un an), fiind un stagiul efectiv de predare la catedră, în sistemul național de învățământ preuniversitar, ca personal didactic calificat conform studiilor absolvite.

(2) Cadrele didactice aflate pentru prima oară în situația efectuării stagiului de practică se pot înscrie la examen pentru sesiunea din anul școlar următor și pot susține probele etapei

eliminării în anul școlar în care se face înscrierea. Datele din fișa de înscriere a candidaților sunt introduse în sistemul informatizat în anul școlar în care aceștia susțin proba scrisă.

(3) Cadrele didactice care au efectuat stagiul de practică obligatoriu, dar nu s-au înscris sau nu au promovat examenul se pot înscrie în condițiile prevăzute de art. 241. alin. (4) și (5) din Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, având obligația de a susține toate probele examenului în anul școlar în care se înscriu.

Art. 5. — (1) Examenul se susține în limba română.

(2) Cadrele didactice care predau la clase cu predare integrală în limbile minorităților naționale pot susține probele examenului în limba de predare a disciplinei.

(3) Subiectele pentru proba scrisă sunt elaborate de Centrul Național de Evaluare și Examinare, în conformitate cu programele specifice pentru examen, valabile pentru sesiunea respectivă, aprobate prin ordin al ministrului educației naționale și cercetării științifice

(4) Examenul se organizează distinct pentru fiecare funcție didactică de predare, pe discipline sau pe specialități, în conformitate cu Calendarul de organizare și desfășurare a examenului național de definitivare în învățământ, denumit în continuare *calendar*, aprobat anual prin ordin al ministrului educației naționale și cercetării științifice.

(5) Definitivarea în învățământ poate fi obținută, în baza specialităților/programelor de studiu înscrise pe diploma/diplomele de absolvire/licență/master pe care candidatul le deține, la una dintre disciplinele pe care cadrul didactic o poate preda conform Centralizatorului privind disciplinele de învățământ, domeniile și specializările, precum și probele de concurs valabile pentru încadrarea personalului didactic din învățământul preuniversitar, în vigoare în anul școlar respectiv, denumit în continuare *Centralizator*.

(6) Absolvenții învățământului superior se pot înscrie la examen și în baza:

a) diplomelor/certificatelor de absolvire a unor cursuri postuniversitare, cu durata de cel puțin un an și jumătate, aprobate de Ministerul Educației Naționale și Cercetării Științifice — studii aprofundate, studii academice postuniversitare, studii postuniversitare de specializare, studii postuniversitare de masterat — în concordanță cu Centralizatorul, ori a certificatului de absolvire a unui modul de minimum 90 de credite transferabile care atestă obținerea de competențe de predare a unei discipline din domeniul fundamental aferent domeniului de specializare înscris pe diplomă/certificat, conform Centralizatorului;

b) diplomelor dobândite prin programele de conversie care asigură dobândirea de noi competențe pentru noi specializări și/sau ocuparea de noi funcții didactice, altele decât cele ocupate în baza formării inițiale, în concordanță cu Centralizatorul;

c) diplomelor dobândite în baza studiilor universitare de masterat/master, care au minimum 90 de credite transferabile, în profilul postului, finalizate cu diplomă obținută ulterior finalizării cu diplomă a studiilor universitare de lungă durată, în concordanță cu Centralizatorul;

d) diplomelor dobândite în baza studiilor universitare de masterat/master, care au minimum 90 de credite transferabile, în profilul postului, finalizate cu diplomă obținută ulterior finalizării cu diplomă a studiilor universitare de licență și masterat necesare pentru ocuparea de posturi didactice/catedre de nivel liceal/postliceal, în concordanță cu Centralizatorul.

Art. 6. — Cadrele didactice care promovează examenul dobândesc dreptul de practică în învățământul preuniversitar.

CAPITOLUL II

Organizarea și desfășurarea examenului

SECȚIUNEA 1

Înscrierea candidaților

Art. 7. — (1) Înscrierea la examen se face la nivelul unităților de învățământ, în condițiile prevăzute la art. 4, în perioada prevăzută în calendar, pe baza dosarului de înscriere, care conține următoarele documente:

a) fișa de înscriere la examenul național de definitivare în învățământ — prevăzută în anexa nr. 1, completată și confirmată de conducerea unității de învățământ și semnată de candidat;

b) copii ale actelor de studii în baza cărora se face înscrierea la examen, însoțite de foaia matricolă/suplimentul la diplomă, certificate „conform cu originalul” de către conducerea unității de învățământ;

c) document certificat „conform cu originalul” de către conducerea unității de învățământ, din care să rezulte îndeplinirea condițiilor legale privind absolvirea programului de pregătire psihopedagogică și metodică;

d) copii ale următoarelor documente, certificate „conform cu originalul” de către conducerea unității de învățământ: decizia de repartizare pe post, buletin/carte de identitate, certificat de naștere, document privind schimbarea numelui;

e) adeverință privind calificativul „Bine” sau „Foarte bine” acordat pentru anul școlar precedent anului în care se susține proba scrisă, pentru candidații aflați în situația prevăzută la art. 4 alin. (3).

(2) Pregătirea psihopedagogică este certificată prin:

a) foaia matricolă/anexă la diploma de licență sau de absolvire, în care este consemnată parcurgerea disciplinelor psihopedagogice și metodice, sau prin certificat de absolvire a unui program de pregătire psihopedagogică, organizat de instituții de învățământ superior, prin departamentele pentru pregătirea personalului didactic, pentru absolvenții cu diplomă ai învățământului superior de lungă sau de scurtă durată și ai învățământului postliceal, care au efectuat pregătirea psihopedagogică până în anul 2009;

b) certificat de absolvire a unui program de pregătire psihopedagogică, cu minimum 30 de credite transferabile (nivel I), organizat de instituții de învățământ superior, prin departamentele pentru pregătirea personalului didactic, pentru absolvenții cu diplomă ai învățământului superior de lungă și scurtă durată/postliceal, care au efectuat pregătirea psihopedagogică începând cu anul 2009, precum și pentru absolvenții cu diplomă ai ciclului I de studii universitare de licență și ai ciclului II de studii universitare de masterat, încadrați în învățământul preșcolar, în învățământul preuniversitar obligatoriu și pe catedre de pregătire/instruire practică;

c) certificat de absolvire a unui program de pregătire psihopedagogică, cu minimum 60 de credite transferabile (nivel II), organizat de instituții de învățământ superior, prin departamentele pentru pregătirea personalului didactic, pentru absolvenții cu diplomă ai învățământului superior de lungă durată încadrați în învățământul liceal/postliceal, care au efectuat pregătirea psihopedagogică începând cu anul 2009, precum și pentru absolvenții ciclului II de studii universitare de masterat, încadrați în învățământul liceal/postliceal;

d) diploma de bacalaureat, de absolvire sau de licență, pentru absolvenții liceelor pedagogice, la specializările învățători-educatoare și educator-puericultor, pentru absolvenții colegiilor universitare de institutori sau ai ciclului I de studii universitare de licență cu specializarea pedagogia învățământului preșcolar și primar, pentru care se consideră

îndeplinită cerința privind pregătirea psihopedagogică de nivel I, prevăzută în Metodologia-cadru de organizare a programelor de formare psihopedagogică în vederea certificării competențelor pentru profesia didactică, aprobată prin Ordinul ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. 5.745/2012, cu completările ulterioare.

(3) Calculul vechimii efective la catedră, pentru obținerea definitivării în învățământ, se realizează după cum urmează:

a) se ia/iau în calcul întreaga perioadă/toate perioadele consecutive sau nu în care s-a prestat activitate de predare efectivă, ca personal didactic calificat, respectiv după absolvirea studiilor de specialitate cu examen de diplomă sau de licență, după caz, și îndeplinirea condițiilor de formare inițială pentru profesia didactică, conform legii;

b) orele de predare echivalente normei de un an se calculează înmulțind numărul de săptămâni ale anului școlar cu numărul de ore din norma didactică a funcției didactice ocupate.

(4) Candidații care au început activitatea didactică în sistemul de învățământ preuniversitar anterior anului școlar 2012—2013 se pot înscrie la examen în 3 sesiuni, în cel mult 5 ani de la începerea primului stagiu de practică, fără a depăși 7 ani de predare efectivă la catedră cu statut de cadru didactic calificat, până la sfârșitul anului școlar în care se susține examenul.

(5) Candidații care desfășoară activitate didactică în sistemul de învățământ preuniversitar începând cu anul școlar 2012—2013 se pot înscrie la examen în 3 sesiuni, în cel mult 5 ani de la începerea primului stagiu.

(6) La propunerea inspectoratelor școlare, direcția de specialitate din Ministerul Educației Naționale și Cercetării Științifice poate acorda derogare de maximum o lună de la vechimea minimă la catedră de un an, prevăzută la art. 4. Nu se acordă derogări de la prevederile alin. (4) și (5).

Art. 8. — (1) Dosarele cadrelor didactice care conțin toate documentele menționate la art. 7 alin. (1) sunt transmise și înregistrate la inspectoratul școlar de către persoane delegate de conducerea unității de învățământ, în perioada prevăzută în calendar, sunt verificate de inspectorul școlar pentru dezvoltarea resursei umane și avizate de către consilierul juridic al inspectoratului școlar și de către inspectorul școlar general adjunct, în calitate de președinte al comisiei de examen.

(2) Datele din fișa de înscriere a candidaților sunt introduse în sistemul informatizat. Candidatul primește și semnează un extras din aplicația electronică al fișei de înscriere.

(3) Înștiințarea candidaților cu privire la admiterea sau respingerea dosarului de înscriere se realizează de către inspectorul școlar pentru dezvoltarea resursei umane, prin afișare la inspectoratul școlar și pe site-ul inspectoratelor școlare județene/Inspectoratului Școlar al Municipiului București. În caz de respingere a dosarului în urma introducerii datelor în aplicația electronică, candidatul este înștiințat și în scris, cu precizarea motivării respingerii dosarului.

(4) Candidaților respinși nu li se efectuează inspecțiile de specialitate.

SECȚIUNEA a 2-a

Efectuarea inspecțiilor de specialitate

Art. 9. — (1) Inspecțiile de specialitate se susțin în perioada prevăzută în calendar, în unitatea de învățământ la care este încadrat candidatul sau, după caz, într-o altă unitate de învățământ, cu avizul inspectorului școlar pentru dezvoltarea resursei umane și al directorului unității de învățământ primitoare.

(2) Inspecțiile de specialitate se efectuează la 4 activități didactice, se evaluează prin note de la 1 la 10 care nu pot fi contestate și sunt valabile numai în sesiunea pentru care candidatul s-a înscris, în condițiile prevăzute la art. 4.

(3) În situația în care candidatul este încadrat conform specialităților/programelor de studiu înscrise pe diploma/diplomele de absolvire/licență/master sau pe una dintre disciplinele pe care o poate preda conform Centralizatorului, respectiv este încadrat suplinitor calificat, inspecțiile la clasă se efectuează la disciplina pe care cadrul didactic este încadrat în anul școlar respectiv.

(4) În situația în care candidatul nu este încadrat conform specialităților/programelor de studiu înscrise pe diploma/diplomele de absolvire/licență/master sau pe una dintre disciplinele pe care o poate preda conform Centralizatorului, respectiv este încadrat suplinitor necalificat, inspecțiile la clasă se efectuează la două activități didactice la disciplina pe care este încadrat în anul școlar respectiv și la două activități didactice la disciplina la care s-a înscris să susțină examenul.

(5) Cadrele didactice titulare, aflate sub incidența prevederilor art. 255 alin. (1)—(3) și (5) din Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, înscrise la examenul național de definitivare în învățământ, trebuie să efectueze cel puțin 4 ore de predare, săptămânal, în anul susținerii inspecțiilor de specialitate.

(6) Inspecția de specialitate este efectuată de o comisie formată din:

a) inspectorul școlar care coordonează disciplina la care candidatul susține examenul și care are aceeași specializare sau poate preda disciplina celui inspectat, potrivit Centralizatorului;

b) directorul/directorul adjunct al unității de învățământ în care se desfășoară inspecția/responsabilul comisiei metodice de specialitate.

(7) În situația în care inspectorul școlar care coordonează disciplina la care candidatul susține examenul nu îndeplinește condițiile prevăzute la alin. (6) lit. a) sau se află în imposibilitate fizică de a face inspecția, inspectorul școlar pentru dezvoltarea resursei umane repartizează inspecțiile de specialitate cadrelor didactice membre ale corpului de metodiști al inspectoratului școlar, care îndeplinesc condițiile respective. Inspectorul școlar general avizează delegarea metodiștilor în vederea efectuării inspecțiilor de specialitate.

(8) Prevederile alin. (7) se aplică și în cazul în care numărul de candidați înscrși la o disciplină de examen depășește numărul maxim de inspecții în specialitate prevăzute a fi efectuate de inspectorul școlar care coordonează disciplina respectivă, în conformitate cu Graficul unic de inspecții al inspectoratului școlar.

(9) Responsabilitatea privind planificarea inspecțiilor, repartizarea metodiștilor și monitorizarea efectuării inspecțiilor de specialitate revine inspectorului școlar pentru dezvoltarea resursei umane și inspectorilor școlari care coordonează disciplinele la care candidații susțin inspecțiile.

(10) Inspecțiile de specialitate la clasă se evaluează prin note de la 1 la 10, în baza fișelor de evaluare a activității didactice, prevăzute în anexa nr. 2. Notele obținute la inspecțiile de specialitate și nota finală, calculată ca medie aritmetică a acestora, se trec în Procesul-verbal pentru inspecția de specialitate, prevăzut în anexa nr. 3, se semnează de către membrii comisiei care efectuează inspecția și se consemnează în registrul de inspecții al unității de învățământ.

(11) Inspectorul/Cadrul didactic metodist care a efectuat inspecția predă directorului unității de învățământ, la finalizarea activității, procesul-verbal pentru inspecție, în copie, împreună cu fișele de evaluare a activității didactice în cadrul inspecției de specialitate, anexate.

SECȚIUNEA a 3-a

Structura și evaluarea portofoliului profesional

Art. 10. — (1) Portofoliul profesional este alcătuit de fiecare candidat, pe parcursul unui semestru.

(2) Portofoliul profesional personal este particularizat pentru una din clasele/grupele din norma didactică a candidatului și evaluează nivelul de competență didactică a acestuia, urmărind adaptarea pregătirii psihopedagogice la specificul clasei/grupele selectate. În elaborarea portofoliului profesional personal, candidatul respectă precizările formulate în programa de pedagogie și elemente de psihologie școlară în vigoare, corespunzătoare funcției didactice ocupate.

(3) Portofoliul profesional personal cuprinde:

a) curriculum vitae;
b) o scrisoare de intenție, având între 200 și 400 de cuvinte, în care se prezintă motivația participării la examenul de definitivare, obiectivele și așteptările proprii în formarea personală ca profesor, autoaprecierea activității/experienței câștigate pe parcursul semestrului, autoaprecierea portofoliului profesional și propuneri de ameliorare;

c) un raport de progres școlar, însoțit de următoarele documente-suport:

(i) planificările: anuale, semestrială și pe unități de învățare;

(ii) minimum 10 proiecte didactice, pentru tipuri de lecții diferite;

(iii) instrumente de evaluare (un test predictiv, cu baremul aferent, rezultatele testării, măsuri);

(iv) catalogul profesorului;

(v) resursele didactice adaptate nivelului clasei/grupele.

d) Autoevaluarea portofoliului profesional, conform Grilei de evaluare prevăzute în anexa nr. 4.

(4) Evaluarea portofoliului profesional personal este realizată conform Grilei de evaluare prevăzute în anexa nr. 4, în ziua în care este efectuată cea de-a doua inspecție de specialitate, de către comisia constituită în baza prevederilor art. 9 alin. (6).

(5) Portofoliul profesional personal este notat cu note între 1 și 10. Nota acordată nu poate fi contestată.

SECȚIUNEA a 4-a

Completarea dosarelor și validarea datelor de înscriere existente în aplicația electronică

Art. 11. — (1) În perioada prevăzută în calendar, unitățile de învățământ transmit inspectorului pentru dezvoltarea resursei umane, în vederea completării dosarelor candidaților, următoarele documente:

a) procesele-verbale pentru inspecțiile de specialitate, în copie, certificate „conform cu originalul” de către conducerea unității/unităților de învățământ în care s-au desfășurat inspecțiile, împreună cu fișele de evaluare a activității didactice în cadrul inspecției, anexate;

b) adeverința privind nota obținută de candidat la evaluarea portofoliului profesional;

c) adeverință din care să rezulte că vechimea de predare efectivă la catedră, ca personal didactic calificat, a candidatului;

d) adeverință privind calificativul „Bine” sau „Foarte bine” acordat pentru anul școlar precedent anului în care se susține proba scrisă, pentru candidații aflați în situația prevăzută la art. 4 alin. (2).

(2) Conducerile unităților de învățământ răspund de corectitudinea datelor transmise și de legalitatea actelor predate.

Art. 12. — Pentru a se putea prezenta la proba scrisă din cadrul examenului, candidații trebuie să îndeplinească, cumulativ, următoarele condiții:

a) să aibă calificativul: „Bine” sau „Foarte bine” pentru anul școlar precedent anului în care se susține examenul;

b) media aritmetică a notelor finale la inspecții și portofoliu să fie minimum 8, dar nu mai puțin de 7 la fiecare dintre probele respective;

c) să îndeplinească condițiile privind vechimea de predare efectivă la catedră prevăzute la art. 4 alin. (1), art. 7 alin. (4) și (5).

Art. 13. — La proba scrisă din cadrul examenului național de definitivare în învățământ se pot prezenta și cadrele didactice al căror contract de muncă, la data desfășurării acestei probe, este suspendat sau a încetat, în condițiile îndeplinirii cumulative a prevederilor art. 7—10.

Art. 14. — (1) După completarea dosarelor și finalizarea procesului de validare a datelor de înscriere existente în aplicația electronică, candidații semnează extrasul din aplicație al fișei de înscriere, confirmând corectitudinea și exhaustivitatea datelor.

(2) Responsabilitatea privind corectitudinea și exhaustivitatea datelor din aplicație referitoare la candidații revine inspectorului școlar pentru dezvoltarea resursei umane și persoanei din comisia de examen desemnate pentru introducerea datelor în aplicație.

SECȚIUNEA a 5-a

Organizarea și susținerea probei scrise

Art. 15. — (1) Structura probei scrise a examenului este următoarea:

a) disciplina de specialitate și metodică predării acesteia — pentru profesori din învățământul de masă și din învățământul special, antrenori și cadre didactice medicale cu studii superioare;

b) limba și literatura română și matematică, metodică predării acestora — pentru învățători, institutori și profesori pentru învățământul primar din unitățile școlare cu limba de predare română;

c) limba și literatura română și universală pentru copii, limba și literatura maternă, matematică, metodică predării acestora la clasele cu predare în limbile minorităților — pentru învățători, institutori și profesori pentru învățământul primar din unitățile școlare cu limba de predare în una dintre limbile minorităților naționale;

d) limba română și literatura pentru copii, metodică activității instructiv-educative din învățământul preșcolar — pentru educatoare, institutori și profesori pentru învățământul preșcolar din unitățile preșcolare cu predare în limba română;

e) limba și literatura română și universală pentru copii, limba și literatura maternă, metodică predării acestora — pentru educatoare, institutori și profesori pentru învățământul preșcolar din unitățile preșcolare cu limba de predare în una dintre limbile minorităților naționale;

f) limba română și literatura pentru copii, matematică, metodică predării acestora sau terapie educațională complexă și integrată — pentru învățători-educatori, învățători, învățători-itineranți, institutori, profesori pentru învățământul primar din învățământul special cu predare în limba română;

g) limba și literatura română și universală pentru copii, limba și literatura maternă, matematică, metodică predării acestora la clasele cu predare în limbile minorităților sau terapie educațională complexă și integrată — pentru învățători,

